

KVALITETSRAPPORT

Förskolorna

Kullalyckan och Delfinen
samt familjedaghemmen

Pingvinen, Korallen,

Sjöhästen och Krokodilen

i Eksjö kommun

2018/2019

Innehållsförteckning

.....	2
1. Förskolechefens sammanfattande nulägesanalys och bedömning av hur väl verksamheten når de nationella målen samt identifierade utvecklingsområden.....	3
1.1 Vad har bidragit till en hög måluppfyllelse? Vad är förskolans styrkor?	3
1.2 Vilka hinder och svårigheter har påverkat måluppfyllelsen? Vilka är förskolans svagheter och utmaningar?.....	5
1.3 Identifierade utvecklingsområden.....	5
1.4 Förskolans prioriterade mål och planerade förbättringsåtgärder läsåret 2019/2020.....	5
1.5 Förskolechefens reflektioner kring förskolans mål utifrån sitt pedagogiska ledarskap.....	6
2. Metodbeskrivning	7
2.1 Underlag och rutiner för att ta fram kvalitetsrapporten.....	7
3. Förutsättningar – statistik 20181015	8
3.1 Uppgifter kring barnantal, sammansättning av barngrupperna, personal och kompetens för förskolan Kullalyckan	8
3.2 Analys av förutsättningar och resultat.....	9
3.3 Uppgifter kring barnantal, sammansättning av barngrupperna, personal och kompetens för förskolan Delfinen samt familjedaghemmen Pingvinen, Korallen, Sjöhästen och Krokodilen ...	10
3.4 Analys av förutsättningar och resultat	11
4. Kommungemensam uppföljning	12
4 Uppföljning av förskolans arbete mot de nationella målen	12
4.1 Uppföljning av - lärmiljön är tillgänglig för alla barn	12
4.2 Uppföljning av - undervisningen är språk- och kunskapsutvecklande	13
4.3 Uppföljning av - digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att barns kunskapsutveckling främjas	14
4.4 Uppföljning av arbetet med barns inflytande	15
4.5 Uppföljning av arbetet med naturvetenskap.....	16
4.6 Uppföljning av arbetet med teknik.....	17
4.7 Uppföljning av arbetet med motorik	18
4.8 Uppföljning av föräldrakäten våren 2019.....	19
4.9 Uppföljning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.....	20

1. Förskolechefens sammanfattande nulägesanalys och bedömning av hur väl verksamheten når de nationella målen samt identifierade utvecklingsområden

1.1 Vad har bidragit till en hög måluppfyllelse? Vad är förskolans styrkor?

Personalens kompetens och förhållningssätt är de allra viktigaste framgångsfaktorerna. Personalen har stor kunskap om barnens olika förutsättningar samt behov och anpassar verksamheten utifrån den kunskapen. De är engagerade, positiva och arbetsklimatet präglas av en varm och god stämning. Personalen trivs på sina arbetsplatser och är trygga i sina yrkesroller. Vi har en bra struktur, välfungerande rutinsituationer och en tydlig ansvarsfördelning bland personalen. Vi upplever att vi har ett gott samarbete med föräldrarna.

Ytterligare en viktig framgångsfaktor är att vi erbjuder barnen ett varierat innehåll i verksamheten. Målområden vi arbetar med är förhållningssättet mot varandra, lek, motorik, kommunikation, matematik, naturvetenskap, teknik och skapande. Alla arbetsplatserna satsar på sång och musik. Kullalyckan har, sedan år 1992, musik som sin profilering och satsar därför extra mycket på detta område.

Vi har bra pedagogiskt material som vi använder inom våra olika målområden. Det pedagogiska materialet förnyas ständigt genom att personalen aktivt söker efter nytt material och tipsar sedan varandra. Erfarenhetsutbyten gynnar verksamhetens utveckling.

Personalen är väl insatt i vår Läroplans 30 olika mål och vi använder metoden ”Lotusschema” för att säkerställa att vi arbetar med Läroplanens alla mål. Medvetenheten kring uppdraget utvecklas ständigt. Personalen reflekterar regelbundet kring hur vi konkret arbetar med de olika målen.

De utvärderar kontinuerligt resultatet och utifrån analysen beslutas om nya utvecklingsområden.

I respektive arbetslags dokumentationspärm skriver personalen under rubrikerna genomfört arbete, resultat, analys och utvecklingsområden. Utvecklingsområdena beskrivs sedan under rubrikerna vad, varför och hur samt följs upp kontinuerligt under rubriken utvärdering.

Vi har under detta verksamhetsår genomfört kompetensutvecklingen ”Flera språk i barngruppen”, som fokuserar på att utveckla personalens arbetssätt och undervisning i arbetet med flerspråkiga barn. Arbetet redovisas längre fram i kvalitetsrapporten. ”Flera språk i barngruppen” är en fortsättning av kompetensutvecklingen ”Läsljuset”, som vi arbetade med föregående verksamhetsår.

Vi har under föregående verksamhetsår och även detta verksamhetsår fördjupat vår förståelse för begreppet undervisning i förskolan. I den reviderade läroplanen, Lpfö18, går att läsa om hur begreppet undervisning i förskolan definieras. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden.

Vi har under detta verksamhetsår satsat extra mycket på att öka vår förmåga att använda digitala redskap på många olika sätt. Alla arbetslag har utbildats av förskolans IT pedagog. All personal har från och med hösten 2017 tillgång till en egen lärplatta och alla arbetslag har från och med våren 2018 tillgång till ett reflektionsfönster (TV skärm).

Detta har bidragit till att all personal nu mer frekvent än tidigare använder digitala redskap i sitt arbete med barnen, för att dokumentera och för att synliggöra verksamhetens innehåll.

I augusti kommer vi göra en kartläggning av nuläget när det gäller användandet av olika digitala redskap och av kompetensutvecklingsbehovet kring digitala redskap.

Utifrån resultatet av kartläggningen kommer vi att ta hjälp av förskolans IT pedagog och det kollegiala lärandet för att öka vår förmåga att använda digitala redskap.

Eksjö kommun har beslutat följa upp de nationella målen för förskolan i en treårscykel. I årets kvalitetsrapport redovisar alla kommunens förskoleverksamheter arbetet med barns inflytande, motorik samt naturvetenskap och teknik.

Dessutom har Eksjö kommun beslutat om tre utvecklingsområden för år 2018–2021, som gäller för förskola till gymnasium. Dessa tre utvecklingsområden är - lärmiljön är tillgänglig för alla barn och elever, undervisningen är språk- och kunskapsutvecklande samt digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att barns och elevers kunskapsutveckling främjas.

Det som redovisas i denna kvalitetsrapport är en sammanfattning av de redovisningar som personalen från Kullalyckan, Delfinen, Pingvinen, Korallen, Sjöhästen och Krokodilen lämnat till förskolechefen.

Vi följer vår plan för det systematiska kvalitetsarbetet och vi upplever att planen fungerar tillfredställande. I planen ingår till exempel tidpunkter för barnkonferenser, planeringsdagar, utvärderingsdagar, föräldramöten och utvecklingssamtal. Planen revideras årligen.

Det är en viktig framgångsfaktor att systematiskt kvalitetssäkra verksamheten.

1.2 Vilka hinder och svårigheter har påverkat måluppfyllelsen? Vilka är förskolans svagheter och utmaningar?

Kullalyckans måluppfyllelse har påverkats av ordinarie personals sjukfrånvaro och av att personal, som arbetat länge på Kullalyckan, valt att arbeta i annan verksamhet alternativt flyttat till en annan kommun. Det finns en oro över att inte få någon vikarie till verksamheten när ordinarie personal är frånvarande.

Lösningen under detta verksamhetsår har varit att en tidigare anställd, som nu gått i pension, vikarierat på många av arbetspassen samt att vi lyckades rekrytera en ny barnskötare.

Även familjedaghemmens och förskolan Delfinens måluppfyllelse har påverkats av sjukfrånvaro. Den frånvaron har täckts av vår pooltjänst och ett längre vikariat med personal från Bemanningseenheten. Detta har dock inneburit att familjedaghemmens och förskolan Delfinens planeringstid minskat, då pooltjänsten inte alltid kunnat täcka upp för ordinarie personal. Utebliven planeringstid påverkar måluppfyllelsen.

Vår utmaning är att lyckas ha kvar den höga måluppfyllelse som vi idag har - med lägre personaltäthet, ingen budget för kompetensutveckling, anställningsstopp, övertidsstopp, inköpsstopp och att erfarna anställda väljer att arbeta i annan verksamhet eller i en annan kommun.

1.3 Identifierade utvecklingsområden

Vår vision avslutas med orden ”vi strävar ständigt efter att göra små förbättringar” och varje arbetslag identifierar sina utvecklingsområden med hjälp av föregående års dokumentation kring de olika målområdena.

Vi har dock fyra gemensamma utvecklingsområden som alla arbetslagen kommer att arbeta med kommande verksamhetsår. Det är att implementera den reviderade läroplanen, att revidera vår arbetsplan, att ge föräldrarna möjlighet till ökat inflytande samt att utveckla innehåll, utformning och genomförande av utvecklingssamtalen.

1.4 Förskolans prioriterade mål och planerade förbättringsåtgärder läsåret 2019/2020

Vårt första prioriterade mål är att implementera den reviderade läroplanen som träder i kraft den 1 juli 2019. Under våren 2019 har vi vid fem tillfällen arbetat med den löpande texten i läroplanen. Vi har vid dessa tillfällen läst olika kapitel och personalen har fått välja ut ett citat var samt beskrivet varför de just valt detta citat. Under kommande verksamhetsår ska vi konkretisera läroplanens 33 mål och i tvärgrupper berätta samt visa hur vi arbetar med de olika målen. Genom denna arbetsmetod ges många tillfällen till erfarenhetsutbyten.

Vårt andra prioriterade mål är att revidera vår ”Arbetsplan” utifrån den reviderade läroplanen. I ”Arbetsplanen” beskrivs kortfattat hur vi arbetar med våra olika målområden.

Vårt tredje prioriterade mål är att ge föräldrarna möjlighet till ökat inflytande. Våra utvecklingsåtgärder är att samtala oftare om barnets trivsel, utveckling och lärande i den dagliga kontakten samt att också skriftligt informera föräldrarna om verksamhetens mål och innehåll.

Vårt fjärde prioriterade mål är att utveckla innehåll, utformning och genomförande av utvecklingssamtalen. Våra utvecklingsåtgärder är att läsa artiklar om utvecklingssamtal och genom erfarenhetsutbyten arbeta fram ett stödmaterial för vad som är viktigt inför, under och efter samtalet.

Alla våra utvecklingsområden finns nedskrivna i vår ”Utvecklingsplan”, som upprättas årligen.

1.5 Förskolechefens reflektioner kring förskolans mål utifrån sitt pedagogiska ledarskap

Jag ser som mitt viktigaste uppdrag och ansvar att skapa goda förutsättningar för personalen så att de kan erbjuda en verksamhet med hög kvalitet, för barn och föräldrar.

Detta innebär att jag ska skapa en fungerande organisation, delge information, ta tillvara på allas kompetens, fördela ansvaret bland personalen och erbjuda personalen kontinuerlig kompetensutveckling.

Jag kan endast erbjuda personalen kompetensutveckling genom kollegialt lärande under år 2019, då vi inte har någon budget för kompetensutveckling detta år.

Jag ska ansvara för att verksamheten inriktas mot målen i läroplanen och att målen sedan följs upp samt utvärderas. Detta uppdrag uppnår jag genom att delta under arbetslagens pedagogiska utvecklingstid och på planeringsdagar, men också i de vardagliga samtalen med personalen.

Mitt ansvar är att barn och föräldrar får en god introduktion, att barnens inflytande gynnas, att barnen erbjuds en god och tillgänglig miljö samt att verksamheten utformas så att barn i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till. Detta uppdrag anser jag att vi uppnår då vi har tydliga introduktionsrutiner, personal med ett professionellt förhållningsätt och en medvetenhet kring miljöns utformning.

Jag ska ansvara för att varje arbetsplats arbetar utifrån sin likabehandlingsplan och att vi årligen reviderar den. Detta uppdrag uppnår jag genom att, under arbetslagens pedagogiska utvecklingstid, kontinuerligt följa upp arbetet med likabehandlingsplanen och tillsammans med personalen analysera resultatet och utifrån den kunskapen upprätta nya mål samt åtgärder för kommande verksamhetsår.

Jag har ansvar för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs och även att föräldrarna ges möjlighet till deltagande i kvalitetsarbetet. Detta uppdrag uppnår vi genom att följa vår plan för det systematiska kvalitetsarbetet samt ge föräldrarna möjlighet till delaktighet på föräldramöten, på brukarrådsmöten, i utvecklingssamtalen och i den dagliga kontakten med föräldrarna.

Det är jag som förskolechef som har det yttersta ansvaret för verksamhetens kvalitet.

2. Metodbeskrivning

2.1 Underlag och rutiner för att ta fram kvalitetsrapporten

Vilka har medverkat?

All personal och jag, som förskolechef, har medverkat i arbetet med verksamhetsårets kvalitetsrapport.

Vilket underlag har använts?

Underlaget som finns i arbetslagens dokumentationspärmar har använts. I pärmen skriver personalen kontinuerligt om de olika målområdena under rubrikerna genomfört arbete, resultat, analys och utvecklingsområden. Vi har också hämtat underlag från reflektioner, erfarenhetsutbyten, kartläggningar, föräldraenkät, utvärderingar, åsikter från brukarrådet och från samtal med föräldrar.

I de vardagliga samtalen med personalen får jag, som förskolechef, också underlag till kvalitetsrapporten.

Hur har arbetet genomförts?

Jag, som förskolechef, för kontinuerligt anteckningar under hela verksamhetsåret om tänkbara områden att redovisa i kvalitetsrapporten.

Personalen lämnar underlag från sina dokumentationspärmar. Förskolechefen sammanställer det inlämnade materialet.

Rapporten lämnas sedan åter till personalen för strykningar, tillägg och andra ändringar.

När förskolechefen, utifrån inlämnade ändringar, har skrivit färdigt kvalitetsrapporten lämnas den åter till personalen för ett sista tyckande och ett godkännande.

Det är viktigt att all personal känner sig delaktig i framtagandet av kvalitetsrapporten och tycker att det som står skrivet stämmer överens med verkligheten.

Under en treårscykel följer förskolan upp de nationella målen enligt följande uppdelning.

2018 - 2019

Barns inflytande

Motorik

Utveckling och lärande: Naturvetenskap och teknik

2019 - 2020

Normer och värden

Utveckling och lärande: Matematik

2020 - 2021

Förskola och hem

Utveckling och lärande: Språk och kommunikation

3. Förutsättningar – statistik 2018-10-15 och 2019-04-15

3.1 Uppgifter kring barnantal, sammansättning av barngrupperna, personal och kompetens FÖR KULLALYCKAN

Avdelning	Ålder i barngruppen	Genomsnittlig Barngruppsstorlek 2018–2019 Snittet okt, april
1 Speldosan	1–3 år	12,0
2 Trubaduren	3–5 år	20,0
3 Positivet	2–5 år	18,5

Antal personal i barngrupperna	10
Antal årsarbetare i barngrupperna	8,80
Andel årsarbetare med förskollärexamen	52 %
Antal resurspersoner/stödpersoner	0
Antal förskollärare	5
Antal inskrivna barn 15 oktober/15 april	49/51
Personaltäthet: Inskrivna barn/årsarbetare 15 oktober/15 april	5,6/5,8
Antal barn med annat modersmål	4

3.2 Analys av förutsättningar och resultat

Hur har årets organisation och förutsättningar påverkat förskolans måluppfyllelse/kvalitet?

Vi har en väl fungerande organisation som påverkar måluppfyllelsen positivt.

Barnen är fördelade på 3 avdelningar med åldersfördelningen 1–3 år, 2–4 år och 3–5 år. Vi har valt denna åldersfördelning på avdelningarna för att ha flera olika alternativ till att placera barnen. Målet är att kunna ta emot så många barn som möjligt som önskat Kullalyckan i första hand.

Vi tar tillvara på alla olika kompetenser och har en tydlig ansvarsfördelning bland personalen. På morgonmötet kl. 07.15, varje dag, berättar de olika avdelningarna kort för varandra vad som händer under dagen och hur bemanningen ser ut. Vi gör detta för att kunna hjälpa varandra. En gång i månaden har förskolechefen ett informationsmöte med en personal från varje avdelning. Denna information ges också skriftligt. Emellan dessa informationsmöten delges information skriftligt på papper eller via mail.

Gemensamma beslut tas på våra arbetsplatsträffar och samverkansmöten. Förskolechefen har sitt kontor på Kullalyckan och upplevs som tillgänglig för både personal och föräldrar.

Vi har förlagt alla planeringar, utvärderingar, barnkonferenser samt arbetsgrupper till måndagar och fredagar, då 15-timmarsbarnen inte är på förskolan. 15-timmarsbarnen har sin vistelsetid förlagd till tisdagar, onsdagar och torsdagar kl. 08.45 – 13.45.

Vi upplever att schemat har en bra personaltäckning över dagen utifrån de resurser vi har och att den pedagogiska utvecklingstiden fungerar tillfredställande.

I maj 2019 gjordes en utvärdering av den gemensamma pedagogiska utvecklingstiden. I utvärderingen framför personalen att de är nöjda med att ha 1,5 timme varje vecka och att dagordningen som arbetslagen arbetar utifrån fungerar bra. Det som fungerat mindre bra är att behöva ta tid för att planera vikarietillsättning och att personalen på en av avdelningarna fått turas om att vara i barngruppen de gånger då barnantalet varit stort.

Utvecklingsåtgärder är att bli ännu bättre på att följa dagordningen och att planera om den pedagogiska utvecklingstiden så att alla i arbetslaget kan delta varje vecka.

Identifierade utvecklingsområden kring förutsättningar och organisation för att höja måluppfyllelsen, förslag till åtgärder.

Vi skulle med ett par färre barn per avdelning kunna öka måluppfyllelsen. Färre barn skulle innebära att vi på ett bättre sätt kunde bemöta varje barns intressen och behov. Vi skulle dessutom ha mer tid för barn i behov av särskilt stöd.

Måluppfyllelsen skulle också öka med färre olika vikarier. Vi kan inte förvänta oss att vikarierna ska ta det ansvar som krävs för att behålla den höga måluppfyllelse som vi annars tycker att vi har. När vi har färre antal olika vikarier blir barnen tryggare och ordinarie personals arbetsbelastning mindre tung, vilket i sin tur gynnar måluppfyllelsen.

Föregående års utvecklingsåtgärd på Kullalyckan var att inrätta en pooltjänst, på 75 % tjänst, för att minska behovet av olika vikarier från Bemanningenheten, men med den minskade budgetramen gick inte detta att genomföra.

Vi tycker dock att den muntliga dialogen mellan arbetsplatserna och Bemanningenheten har ökat, vilket vi upplever som mycket positivt.

Förslag på centralt styrda förutsättningar, inom givna budgetramar, som skulle höja kvaliteten

Vi har inga ytterligare förslag som inte skulle påverka de givna budgetramarna.

3.3 Uppgifter kring barnantal, sammansättning av barngrupperna, personal och kompetens FÖR DELFINEN, PINGVINEN, KORALLEN, SJÖHÄSTEN OCH KROKODILEN.

Avdelning	Ålder i barngruppen	Genomsnittlig Barngruppsstorlek 2018 - 2019 Snittet okt, april
1 Delfinen	1-5 år	10
2 Pingvinen	1-5 år	10
3 Korallen	1-5 år	9,5
4 Sjöhästen	1-5 år	12
5 Krokodilen	1-5 år	10

Antal personal i barngrupp	12
Antal årsarbetare i barngrupp	10,75
Andel årsarbetare med förskollärexamen	19 %
Antal resurspersoner/stödpersoner	0
Antal förskollärare	2
Antal inskrivna barn 15 okt/april	51/52
Personaltäthet: Inskrivna barn/årsarbetare okt/april	4,7/4,8
Antal barn med annat modersmål	10

75 % pooltjänst är inräknat i statistiken

3.4 Analys av förutsättningar och resultat för DELFINEN, PINGVINEN, KORALLEN, SJÖHÄSTEN OCH KROKODILEN.

Hur har årets organisation och förutsättningar påverkat förskolans måluppfyllelse?

Vi har en väl fungerande organisation som påverkar måluppfyllelsen positivt.

I Eksjö innerstad finns 4 familjedaghem samt 1 mindre förskola och de är placerade i lägenheter med 3 – 5 rum. Öppettiderna är kl. 06.00 – 17.00 och det är ca 10 barn inskrivna, i åldern 1–5 år, med en personaltäthet på två heltidstjänster per arbetsplats. Personalen arbetar efter ett årsarbetsavtal, vilket innebär att de förlägger sina arbetstider efter barnens vistelsetider. De är alltid 2 personal under dagen när det är som flest barn. De har inga raster.

Hösten 2013 inrättades en pooltjänst på 75 % tjänst, vilket har inneburit ett minskat behov av vikarier från Bemanningenheten. Samarbetet mellan arbetsplatserna utvecklas ständigt och har också bidragit till ett minskat behov av vikarier från Bemanningenheten.

Verksamheten leds av en förskolechef som har sitt kontor på förskolan Kullalyckan. Kontakten med verksamheten sker vid verksamhetsbesök, barnkonferenser, planeringsdagar, uppföljningsträffar, utvärderingar, lönesamtal, medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar. Förskolechefen har inte daglig kontakt med verksamheten, men många frågor löses via telefon och mail. Skriftlig information ges kontinuerligt. Gemensamma beslut tas på våra arbetsplatsträffar och i samverkansgruppen.

Den pedagogiska utvecklingstiden, på 5 timmar en dag per månad, upplevs som givande.

I maj 2019 gjordes en utvärdering av den pedagogiska utvecklingstiden. I utvärderingen framför personalen att de är nöjda med förläggningen av tiden och sin dagordning.

Det som fungerat mindre bra är när tillfällen uteblivit och att planera ensam vid kollegas frånvaro.

Utvecklingsåtgärden är att ta hjälp av Bemanningenheten när pooltjänsten är bokad för att täcka annan personals sjukfrånvaro och även när det krävs ytterligare en personal under den pedagogiska utvecklingstiden. Detta för att säkerställa att alla arbetslag får all sin planeringstid fullt ut.

Identifierade utvecklingsområden kring förutsättningar och organisation för att höja måluppfyllelsen, förslag till åtgärder.

Vi skulle med något färre barn per arbetsplats kunna öka måluppfyllelsen. Färre barn skulle innebära att vi på ett bättre sätt kunde bemöta varje barns intressen och behov. Vi skulle dessutom ha mer tid för barn i behov av särskilt stöd.

Mer pedagogisk utvecklingstid skulle gynna måluppfyllelse och beroende på hur mycket frånvaro pooltjänsten ska täcka samt budgetläget kan detta bli möjligt.

Vår utvecklingsåtgärd är att skapa ytterligare pedagogisk utvecklingstid under hösten 2019 och inför våren 2020 utvärdera denna utvecklingsåtgärd.

Förslag på centralt styrda förutsättningar, inom enhetens givna budgetramar, som skulle höja kvaliteten.

Vi har inga förslag som inte skulle påverka de givna budgetramarna.

4. Kommungemensam uppföljning

4.1 Uppföljning av - lärmiljön är tillgänglig för alla barn

Vi ska erbjuda en pedagogisk, social och fysisk miljö som tar hänsyn till alla barns olika behov. Detta innebär att vi ska anpassa lärmiljön så att alla barn ges goda förutsättningar för att lyckas i sitt lärande. Barnen ska kunna vara delaktiga, bli lyssnade på, få uttrycka sina åsikter och vara en del i en gemenskap. Det ska finnas pedagogiskt material tillgängligt för alla barn och barnen ska erbjudas inspirerande, varierande samt utmanande lekmiljöer både inomhus och utomhus.

Genomfört arbete

Vi erbjuder barnen en inspirerande miljö utifrån barnens intressen, önskemål och behov. Miljön ändras om utifrån hur barngrupperna fungerar. Vi erbjuder ett varierat material som byts ut med jämna mellanrum. Det mesta av materialet finns numera väl synligt och på barnens nivå. När vi sjunger sånger har vi använt tecken som stöd för att alla barn ska kunna delta på ett bättre sätt. Flera arbetslag använder dagsschema med bildstöd för att barnen ska veta vad som händer under dagen. Numera finns böcker tillgängliga i så gott som alla rum och inte bara i "läshörnan". Vårt förhållningssätt är stödjande, men också utmanande. Vi ser hur barnen utvecklas och hur nöjda de känner sig när de lyckas. Flera av arbetslagen har skapat skrivhörnor. Vi har synliggjort mer om verksamhetens innehåll för föräldrarna med hjälp av digitala verktyg.

Resultat

Barnen efterfrågar böcker mer än tidigare. De tycker det är roligt att använda tecken för att förstärka sångernas text, vilket också inneburit att de utvecklat sin ordförståelse samt att de kan fler och fler tecken. Dagsschemat bidrar till att barnen vet vad som händer under dagen och att vissa barn känner sig tryggare.

Vi ser att barnens intresse för skriftspråket har ökat och de har till exempel efterfrågat linjerat papper, kuvert samt almanackor. De äldre barnen har lärt sig bokstäver.

Barnen är mer medvetna än tidigare om vilket material som finns tillgängligt och de kan fördela materialet emellan sig, vilket visar att samarbetsförmågan har ökat. De tar egna initiativ till att rita, skriva och skapa när materialet är tillgängligt och vi ser då också att de inspirerar varandra.

Föräldrarna har fått större inblick i verksamheten när barnen med hjälp av bilder har berättat vad som hänt under dagen.

Analys

När det finns böcker på många olika platser i verksamheten har intresset för böcker ökat.

Intresset för tecken har ökat då vi satsat på denna aktivitet i många olika sammanhang. När vi tar hjälp av dagsschema har barnens intresse ökat för vad som händer under dagen och dagsschemat har också bidragit till att barnen känner sig mer trygga. När materialet varit mer tillgängligt än tidigare har det spontana skapandet ökat och även deras kreativitet. När vi använder digitala verktyg för att synliggöra verksamheten för föräldrarna har de fått större inblick i verksamheten.

Kompetensutvecklingssatsningarna "Läsluft" och "Flera språk i barngruppen" har påverkat vår medvetenhet om vikten av att erbjuda en tillgänglig lärmiljö för alla barn. Även föreläsningen "När mallen inte stämmer" med Kenth Hedevåg och hans bok har ökat vår medvetenhet.

Utvecklingsområden

Vi kommer att köpa in nytt material för att utmana i till exempel konstruktionslek och rollek. Utifrån barnens intressen ska vi bli ännu bättre på att ändra i våra lekmiljöer utifrån deras intressen, önskemål och behov. Vi ska utveckla våra skrivhörnor tillsammans med barnen.

4.2 Uppföljning av - undervisningen är språk- och kunskapsutvecklande

Verksamhetsåret 2017 - 2018 deltog all personal i kompetensutvecklingssatsningen "Läsllyftet". Målsättningen var att utveckla kvaliteten på undervisningen genom att fördjupa det kollegiala lärandet och öka kunskaperna om barns språk-, läs- och skrivutveckling. Syftet var att stimulera barns språkutveckling och ta tillvara barnens intresse för texter, bilder och skriftspråk.

Vi var mycket nöjda med de resultat som dokumenterades.

Detta verksamhetsår har all personal deltagit i kompetensutvecklingssatsningen "Flera språk i barngruppen" som är en fortsättning på "Läsllyftet". Målet har varit att utveckla vårt arbetssätt och vår undervisning i arbetet med flerspråkiga barn.

Vi har valt att redovisa detta arbete under denna rubrik.

Genomfört arbete

I undervisningsaktiviteter har vi utifrån sånger, sagor och texter filmat aktiviteter i barngruppen och reflekterat tillsammans med barnen.

Vi använder Inprint med text, bild och tecken för att förstärka språket.

Vi lär oss ord på olika språk och samtalar om svåra ord.

Vi har fortsatt med de aktiviteter vi lärde oss under kompetensutvecklingssatsningen "Läsllyftet" såsom språkpromenader, lässtopp med frågor som ställs, synonymövningar, samtal om författarna och illustratörerna till böckerna samt att barnen har gjort egna böcker.

Resultat

Vi har lärt oss använda Inprint som ett hjälpmedel i undervisningen.

Barnen har visat stort intresse för tecken och är nyfikna på att lära sig mer. Föräldrar har berättat att barnen använder tecken även hemma.

Det finns en större medvetenhet hos personalen om vikten av att läsa för barnen och att inte undvika svåra ord.

Barnens intresse för att skriva bokstäver har ökat.

På språkpromenader i närmiljön har barnen till exempel lärt sig vad olika skyltar har för betydelse.

Analys

Vi upplever att kollegialt lärande är en bra arbetsmetod för att utveckla verksamheten och vi kommer även fortsättningsvis använda den metoden.

Målet har varit att utveckla vårt arbetssätt och vår undervisning i arbetet med flerspråkiga barn, men i våra verksamheter har vi inte så många flerspråkiga barn. Vår analys är att skillnaden inte är så stor om vi undervisar yngre barn eller flerspråkiga barn.

Utvecklingsområden

Vi ska planera in att språkpromenader genomförs mer kontinuerligt, lära barnen fler tecken och inspirera fler barn att göra egna böcker.

Vi ska på planeringsdagen i november 2109, genom kollegialt lärande, följa upp hur arbetet med innehållet från kompetensutvecklingssatsningarna "Läsllyftet" och "Flera språk i barngruppen" fortgår i våra verksamheter.

4.3 Uppföljning av - digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att barns kunskapsutveckling främjas

Genomfört arbete

Vi använder lärplattan till att fota och filma olika aktiviteter i vår verksamhet. Vi tittar på det vi fotat och filmat tillsammans med barnen och för samtal med dem om det vi dokumenterat. Vi tittar på filmer som passar bra till våra olika teman. Barnen har också tagit egna bilder som de presenterat i barngruppen. Vi använder reflektionsfönstret (TV skärmen) för att flera barn samtidigt ska kunna delta.

Vi synliggör verksamhetens aktiviteter för barn och föräldrar med hjälp av Pic Collage. Vi har påbörjat undervisningen i unplugged programmering och undervisning med Inprint som verktyg. Flera av arbetslagen arbetar med QR koder och iMovie. Ett par arbetslag har arbetat med källkritisk bildanalys.

Vi söker svar på frågor som barnen har med hjälp av olika sökmotorer.

Vi har använt lärlattan under hela projektet "Läsluft", som vi nu arbetat med i två år.

Alla arbetslag har deltagit i kompetensutveckling med förskolans IT pedagog.

Resultat

Barnen visar sin uppskattning när våra dokumentationer synliggörs så att de kan visa sina föräldrar och berätta vad bilderna visar. Barnen har fått en försmak för hur och vad programmering kan vara.

Barnen har fått mer kunskap om ämnen de tycker är intressanta och också hur vi kan söka kunskap.

Intresset för digitala verktyg bland personalen har ökat under året som gått.

Analys

Vi uppnår våra resultat genom att vi har tillgång till flera olika digitala verktyg och att personalen är positiva till att öka sin kompetens inom digitaliseringen.

Dokumentationerna bidrar till att barnen berättar mer för föräldrarna om sina aktiviteter under dagen. Dokumentationerna bidrar också till att föräldrarnas engagemang för verksamheten ökat.

Utvecklingsområden

Flera arbetslag har som mål att använda reflektionsfönstret (TV skärmen) oftare, att synliggöra sina dokumentationer mer och att börja arbeta med unplugged programmering.

Något arbetslag ska skapa en greenscreen studio och ett par arbetslag ska arbeta mer med iMovie och QR koder.

All personal ska kartlägga sin kompetens och användande av digitala verktyg. Utifrån resultatet ska vi genom kompetensutveckling med förskolans IT pedagog och genom kollegialt lärande öka vår förmåga att arbeta med olika digitala verktyg.

Vi ska arbeta för att få barnen mer delaktiga i att använda digitala verktyg.

4.4 Uppföljning av arbetet med barns inflytande

Genomfört arbete

Vi har samtal med barnen både i grupper och enskilt. Barnen får uttrycka sina åsikter och kan då påverka sin situation. Vi är lyhörda för vad barnen är intresserade av och vilka önskemål de har. De kan ha önskemål om vilka sånger som ska sjungas, vilka böcker som de vill läsa, vad och vem de vill leka med, vad samlingen ska innehålla, hur de vill arbeta med ett tema, vilket material som ska tas fram och vilket material som ska tas bort. Barnen får prova på att rösta på olika förslag och då komma fram till ett gemensamt beslut.

I en av barngrupperna har barnen en egen dokumentationstavla där de själva presenterar sina foton de tagit och alster de gjort. I några av arbetslagen har barnen bestämt innehållet i samlingar och lett samlingen tillsammans med en personal.

Vi ger barnen uppdrag och ansvar för att stärka deras självkänsla, vilket får dem att känna att de har inflytande. Arbetet med att främja barns inflytande sker ständigt.

Resultat

Barnen lyssnar aktivt på varandra, visar omtanke, kan vänta på sin tur och kan lite om demokratins grunder genom att till exempel rösta fram ett beslut. Barnen har en större förståelse för varje individs rätt att uttrycka sina tankar och åsikter. När barnen leder en aktivitet och får positiv respons från andra barn upplever de känslan av att lyckas.

Barnen är självständiga och tar egna initiativ till att aktivera sig. De samarbetar bra och är medvetna om vad som menas med att ha inflytande.

Analys

Barnens inflytande har utvecklats genom att vi på ett bättre sätt tar tillvara på barnens intressen och önskemål. När det pedagogiska materialet är tillgängligt kan barnen själva välja de aktiviteter som intresserar dem.

På den pedagogiska utvecklingstiden läggs tid till att reflektera om hur vi ska öka barnens inflytande, vilket har bidragit till ett bra resultat. Vi är väl medvetna om vårt uppdrag kring barns inflytande.

Utvecklingsområden

Vi ska bli ännu bättre på att ta tillvara på barnens intressen och önskemål.

Vi ska ge barnen mer inflytande i att förändra sina lärmiljöer.

Flera av arbetslagen har inte identifierat något utvecklingsområde.

4.5 Uppföljning av arbetet med naturvetenskap

Genomfört arbete

Vi går regelbundet till skogen för att ge barnen olika naturupplevelser. Barnen utvecklar där sitt kunnande om växter och djur. Vi samtalar om vad som händer i naturen och följer årstiderna.

Vi pratar med barnen om allemansrätten genom att visa vad vi får och inte får göra.

Vi tar bilder och filmar när vi är i naturen. Barnen skapar och bygger med naturmaterial.

Tre arbetslag har haft teman kopplade till naturvetenskap så som bondgården, svenska djur i naturen och skogens djur.

Andra exempel på fokusområden inom naturvetenskap har varit havets djur, olika löv, insekter, undersöka djur och växter med lupp, sortera och kompostera och vid måltiderna pratar vi om varifrån råvarorna kommer.

Vi använder lärplattan för att titta på filmer om olika djur.

De äldre barnen har deltagit i kursen ”Hitta Vilse” som ger barnen kunskap om hur de agerar när de gått vilse.

Resultat

Barnen har lärt sig att vara mer varsamma och rädda om naturen. De uppmärksammar skräp och kommenterar att det inte ska finnas där. Vi upplever att barnen har blivit mer medvetna om hur vi förhåller oss i naturen.

Barnen vet hur vi sorterar och var vi slänger skräp. De har också fått förståelse för vad som händer om skräp ligger kvar.

Barnen visar intresse för djur och växter genom att ställa frågor, vilket också visar att de är nyfikna och har lust att lära. Efter besöken i skogen reflekterar barnen över vad de varit med om, vad de sett och vad de filmat eller tagit bilder på. De har på så sätt utvecklat sin förmåga att reflektera och återberätta.

I kursen ”Hitta Vilse” har barnet lärt sig hur de ska göra om de går vilse. De har till exempel lärt sig att de ska krama ett träd och stanna på den plats de är på. De har också fått veta hur de ska hålla värmen samt hur de ska synas och höras.

Analys

Vi har uppnått goda resultat genom att vi regelbundet vistas i naturen, att vi vuxna visar intresse för barnens frågor, att vi dokumenterar barnens vistelse i naturen och sedan följer upp tillsammans med dem.

Det goda resultatet beror också på att vi har förberett de planerade aktiviteter på ett bra sätt och att vi även ger stort utrymme för den fria leken i naturen, som gynnar det sociala samspelet samt barnens kreativitet.

Vi undervisar utifrån barnens ålder, intresse och kunskap, vilket också bidrar till de goda resultaten.

I kursen ”Hitta Vilse” har barnen på ett roligt och lekfullt sätt lärt sig hur de ska agera om de går vilse.

Utvecklingsområden

De barn som deltagit i ”Hitta Vilse” kursen kommer att ha en återträff på hösten för att repetera innehållet i kursen.

Två arbetslag ska involvera mer skapande verksamhet i sitt djurtema.

Ett arbetslag ska försöka att hitta tillfällen då de kan gå med fler barn samtidigt till skogen.

Flera av arbetslagen har inte identifierat något utvecklingsområde.

4.5 Uppföljning av arbetet med teknik

Genomfört arbete

Vi samtalar med barnen om hur enkel teknik fungerar och visar på enkla tekniska hjälpmedel som finns i vår vardag, till exempel i köket. I ett av arbetslagen har barnen med hjälp av flygföremål av papper fått lära sig olika vikttekniker genom att studera enkla ritningar.

Barnen har utmanats i att göra olika mönster när de pärlar.

Vi har genomfört olika experiment med barnen till exempel med vatten och färg.

Vi erbjuder barnen olika material att konstruera med, både inomhus och utomhus. Barnen använder i konstruktionsleken till exempel klossar, lego, kaplastavar. De bygger med tågbanor och de bygger kojor i skogen.

Resultat

Barnens medvetenhet om tekniska hjälpmedel i vardagen har ökat och även deras intresse för att prova på att använda dem.

I konstruktionslekar har barnen samarbetat bra med varandra, de hjälps åt och diskuterar med varandra hur de ska komma vidare med till exempel ett legobygge. När barnen konstruerar har även deras fantasi utvecklats.

Barnen har fått förståelse för hur en ritning fungerar, en slags programmering. De har utvecklat sin förmåga att göra egna mönster när de pärlar och har också kopierat kompisarnas mönster.

Barnen diskuterar med varandra varför det blev som det blev i experimenten och de ställer frågor till personalen. Deras intresse och nyfikenhet för experiment är stort.

Analys

Materialet till konstruktionslekar är tillgängligt och det finns många olika material att arbeta med. När vi som personal påvisar teknik på ett spännande sätt ökar barnens intresse och de ges då möjlighet att utveckla sina tekniker. När barnen har arbetat med ritningar har de fått handledning av personalen.

När vi arbetar med experiment delar vi upp barnen i mindre grupper utifrån barnens mognad och vi som personal är väl förberedda inför aktiviteten.

Utvecklingsområden

Vi ska belysa mer om vardagsteknik i barngruppen.

Vi fortsätter med programmering där både barn och personal utforskar tillsammans.

Flera arbetslag har som mål att experimentera mer regelbundet med barnen.

4.6 Uppföljning av arbetet med motorik

Genomfört arbete

Vi vistas i olika utemiljöer flera timmar varje dag där barnen främst utvecklar sin grovmotorik. I skogen tränar barnen sin balans och styrka i kuperad terräng genom att gå längre sträckor, klättra, hoppa, springa, balansera, krypa och rulla.

På gården och på lekplatser gör barnen hinderbanor, spelar fotboll, klättrar på lekredskap, gräver i sandlådan, springer, gungar, cyklar, hoppar hopprep, hoppar hage och leker rörelselekar.

Barnen utvecklar sin finmotorik genom att rita, skriva, pärla, klippa, klistra, pussla, bygga med lego, spela på rytminstrument och använda bestick.

Barnen tränar även sin motorik dagligen vid på- och avklädning.

Alla arbetslagen använder materialet ”Miniröris” för att utveckla barnens motorik till musik.

Resultat

Barnen utvecklar ständigt sin grov- och finmotorik samt visar intresse för att vara fysiskt aktiva.

Materialet ”Miniröris” tycker alla barn är en rolig aktivitet. De utvecklar i den aktiviteten sin kroppsuppfattning, koordinationsförmåga och får ett smidigare rörelsemönster.

Barnens intresse för finmotoriska aktiviteter har ökat.

Analys

Det goda resultat uppnår vi då barnen under hela dagen tränar sin motorik genom olika aktiviteter. Vi är också väl medvetna om vilka barn som behöver extra tid för vissa motoriska aktiviteter.

När vi frekvent erbjuder aktiviteter som tränar motoriken ger det möjlighet till upprepning som då utvecklar barnens motoriska förmågor. Vi erbjuder flera olika och utmanade lekmiljöer som ökat barnens intresse för att vara fysiskt aktiva. Grov- och finmotoriken har också utvecklats genom att material finns mer tillgängligt för barnen än tidigare.

Utvecklingsområden

Några av arbetslagen ska oftare använda materialet ”Miniröris” och erbjuda barnen fler hinderbanor. Ett av arbetslagen ska mer frekvent gå till skogen.

Flera av arbetslagen har inte identifierat något utvecklingsområde.

4.7 Uppföljning av föräldraenkäten våren 2019

Syftet med årets enkät var att följa upp förskoleverksamhetens trygghetsarbete och läroplansområdet "Förskola och hem".

Svarsfrekvensen var låg, precis som förra året, och visade på drygt 50 %.

Generellt visar resultatet på positiva svar.

På två av frågorna var svarsalternativen ja eller nej med möjlighet att ge kommentarer.

På sex av frågorna var svarsalternativen stämmer helt och hållet, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls och vet ej. På dessa frågor fanns inget kommentarsfält.

All personal har tagit del av resultatet och beslutat om utvecklingsåtgärder utifrån inkomna svar.

Förskolechefen har redovisat resultatet och utvecklingsåtgärderna på brukarrådsmötet i april.

Personalen har följt upp resultatet på vårens utvecklingssamtal.

Delfinens, Pingvinens, Korallens, Sjöhästens och Krokodilens resultat visar på positiva svar, men med ett undantag.

På ett av familjedaghemmen var det för många olika vikarier under en tid då det också pågick en inskolning.

Utvecklingsåtgärden, utifrån föräldraenkätens svar, är att om behov av vikarie uppstår när inskolning pågår ska istället vår poolvikarie arbeta på berört familjedaghem under hela inskolningstiden.

Kullalyckans resultat visar på positiva svar utan några negativa kommentarer.

Inga utvecklingsåtgärder har därför tagits fram utifrån föräldraenkätens svar.

Föräldrar har framfört många positiva kommentarer om hur inskolningen fungerar såsom att inskolningen är anpassad för mitt barn, att en blivande kompis deltar och att bra information ges.

Föräldrar har också framfört att personalen visar engagemang, har ett professionellt bemötande och är lyhörda.

Resultat

Vi upplever att vi har ett gott och nära samarbete med alla föräldrar. De är nöjda med den information som ges om barnens utveckling och om verksamheten. Föräldrarna ger oss positiv respons på vårt sätt att arbeta. Vi upplever att våra utvecklingssamtal samt föräldramöten är innehållsrika och genomförs med hög kvalitet.

Vi upplever också att våra barn är trygga hos oss, då de är glada och positiva när de kommer till förskoleverksamheten. Vi är nöjda med vårt resultat.

Analys

Vi lyckas bra med samarbetet hem och förskola då vi har en öppen och rak kommunikation med alla föräldrar. När vi dagligen berättar om barnets dag och visar våra dokumentationer förstärks samarbetet med föräldrarna ytterligare.

Inför utvecklingssamtal och föräldramöten är vi väl förberedda.

Barnen blir trygga när personalen trivs på sin arbetsplats, är engagerade och lyhörda för varje barns behov samt är trygga i sin yrkesroll.

Utvecklingsområden

Vårt utvecklingsområde är att ge föräldrarna möjlighet till ökat inflytande genom att dela ut skriftlig information om arbetet med verksamhetens mål och innehåll samt i de dagliga mötena berätta ännu lite mer om vår verksamhet.

4.8 Uppföljning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Varje verksamhet reviderar årligen sin plan för likabehandlingsarbetet. Planen är ett verktyg för att tydliggöra värdegrundsarbetet. All personal har uppdaterat sig på planens innehåll. I planen beskrivs vår vision om nolltolerans, hur vi arbetar långsiktigt, hur vi arbetar om någon blivit kränkt, hur vi arbetar med barnens och föräldrarnas delaktighet samt en beskrivning på vår förståelse av vad som kan vara kränkande behandling. Arbetslagen har, inför kommande verksamhetsår, gjort en uppföljning av fjolårets utvecklingsåtgärder, kartlagt nuläget, satt upp nya mål och beslutat om utvecklingsåtgärder för kommande verksamhetsår.

Genomfört arbete

Alla arbetslag har arbetat med värdegrundsmaterialet ”Tio små kompisböcker” och några arbetslag har dessutom arbetat med värdegrundsmaterialet ”Stegvis”. Materialet tar upp olika värdegrundsområden, såsom att dela med sig, säga förlåt, vänta på sin tur, visa sina känslor, lugna ner sig, samarbeta, säga stopp, prata om det, sprida glädje, lyssna och komma överens.

Vi har uppmärksammat barnens olika kulturella bakgrunder.

Personalen har dramatiserat olika dilemmahändelser som barnen sedan fått reflektera kring och kommit med förslag på hur vi istället borde löst den dramatiserade händelsen. Barnen har filmats i olika situationer och fått reflektera över vad som händer. Vi har läst böcker som handlat om känslor, olikheter och om hur vi ska förhålla oss till varandra.

Resultat

Vi upplever att våra resultat är goda. Barnen utvecklar ständigt sin förmåga att med hjälp av ord och i handling både sätta sina egna gränser och respektera andra barns gränser. De har ökat sin förmåga att lyssna och respektera när andra pratar. Deras medvetenhet kring vad som menas med respekt har ökat. Barnen hjälper varandra, delar med sig och samarbetar bra.

Analys

Vi har under flera år arbetat med två olika mycket bra värdegrundsmaterial, ”Tio små kompisböcker” och ”Stegvis”, som bidragit till vårt goda resultat. Det goda resultatet har vi också nått genom de dagliga samtalen med barnen om olika värdegrundsområden och genom att handleda barnen i konfliktlösningar samt genom att dramatisera olika händelser. Dessa åtgärder har också bidragit till att barnens medvetenhet ökat kring hur vi förhåller oss till varandra.

Utvecklingsområden

Då vi funnit bra pedagogiskt material och bra metoder för hur vi vill arbeta med värdegrundsfrågor har alla arbetslagen beslutat om att fortsätta på samma sätt kommande verksamhetsår.

Dock har de olika arbetslagen valt egna utvecklingsåtgärder som de vill fokusera extra mycket på. Ett arbetslag ska arbeta med känslkort som till exempel visar hur du ser ut när du är glad, ledsen, arg, förvånad. Ett annat arbetslag kommer att arbeta med Babblarnas olika känslöegenskaper. Ett av arbetslagen ska förstärka värdegrundsarbetet med hjälp av teckenkommunikation. Två arbetslag ska mer frekvent dramatisera olika dilemmahändelser som barnen sedan får reflektera kring. Tre arbetslag har valt att mer medvetet använda måltidssituationen som ett undervisningsstillfälle i att öka förmågan att lyssna på varandra. Flera av arbetslagen kommer mer frekvent att filma barnen under olika aktiviteter för att synliggöra vad som händer i barngruppen.

Alla arbetslag ska kommande verksamhetsår börja arbeta med det nya materialet ”Tio kompisböcker” som är baserat på Barnkonventionen.